

447

Besluit van 16 september 1987, betreffende wijziging van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571) en het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248), houdende bepalingen aangaande de beloning van de ambtenaar om redenen van werving of behoud

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 27 april 1987, nr. AB 87/U588, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, hoofdafdeling Financiële Arbeidsvoorwaarden;

Gelet op artikel 125, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 539);

De Raad van State gehoord (advies van 30 juni 1987, nr. W04.87.0182);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 9 september 1987, nr. AB87/1028, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, hoofdafdeling Financiële Arbeidsvoorwaarden;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel 3, tweede lid, komt te luiden:

Wanneer het salaris, een toelage als bedoeld in de artikelen 13, 14, 16, 18, 18a, 18b en 19 of een bedrag, genoemd in artikel 21, tweede lid, moet worden berekend over een gedeelte van een kalendermaand, wordt het bedrag per dag vastgesteld door het maandbedrag te delen door het aantal dagen van de desbetreffende kalendermaand.

B. Na artikel 18a wordt een nieuw artikel 18b ingevoegd, luidende:

Artikel 18b

Aan de ambtenaar kan een toelage worden toegekend om redenen van werving of behoud.

C. In artikel 19 wordt «de artikelen 13 tot en met 18» vervangen door: de artikelen 13 tot en met 18b.

D. In artikel 20 wordt «artikel 13 of 19» vervangen door: artikel 13, 18b of 19.

E. Na Hoofdstuk IV wordt een nieuw Hoofdstuk IV A ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK IV A

Bepalingen betreffende een uitkering om redenen van werving of behoud

Artikel 22a

1. Aan de ambtenaar kan om redenen van werving of behoud een uitkering worden toegekend.

2. De in het eerste lid bedoelde uitkering wordt toegekend aan het eind van een tijdvak dat tevoren is vastgesteld door het tot toekennen van de uitkering bevoegde gezag, dat aan het toekennen nadere voorwaarden kan verbinden.

3. Aan de ambtenaar die niet heeft kunnen voldoen aan de in het tweede lid bedoelde voorwaarden door een naar het oordeel van het bevoegde gezag niet aan hemzelf te wijten oorzaak, kan de uitkering gedeeltelijk worden toegekend.

F. In artikel 24, derde lid, komt de aanhef te luiden:

Het toekennen van het salaris, van een toelage als bedoeld in de artikelen 13 tot en met 18b, van de vakantie-uitkering, van de uitkering als bedoeld in artikel 22a en van de vergoeding voor extra diensten geschiedt ...

G. In artikel 25, derde lid, wordt «de artikelen 13 en 19» vervangen door: de artikelen 13, 18b en 19.

ARTIKEL II

In het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248)² wordt de volgende wijziging aangebracht:

Artikel 12a wordt als volgt gewijzigd:

De punt aan het slot van het artikel wordt vervangen door een puntkomma en aan het artikel wordt een nieuw onderdeel e toegevoegd, luidende:

e. de omvang en de voorwaarden voor toekenning van een uitkering als bedoeld in artikel 22a van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571).

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na datum van plaatsing in het Staatsblad en werkt terug tot en met 1 januari 1987.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 20 mei 1987, Stb. 268

² Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 14 augustus 1987, Stb. 422

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 november 1987 nr. 217

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 16 september 1987

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

Beatrix

Uitgegeven de *vijftiende* oktober 1987

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

De laatste jaren doen zich voor de overheid in toenemende mate knelpunten voor met betrekking tot de werving en het behoud van met name bepaalde categorieën van personeel, die schaars zijn op de arbeidsmarkt. Een goed functioneren van de overheidsdienst vereist een zowel kwalitatief als kwantitatief goede bezetting van ook die functies waarvoor het personeel schaars is. Ten einde dit te waarborgen is het noodzakelijk om onder meer in de beloning van de ambtenaar beter te kunnen inspelen op de verhoudingen op de arbeidsmarkt. Daarbij wordt van belang geacht dat de op functiewaardering gebaseerde beloningsverhoudingen bij de overheid niet te zeer worden aangetast. Derhalve worden de in het ontwerp-besluit vervatte mogelijkheden om in de beloning rekening te houden met arbeidsmarktverhoudingen gezocht in tijdelijke maatregelen, die van de beloning op grond van functiewaardering goed zijn te onderscheiden.

Met de centrales van overheidspersoneel is in het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken geen overeenstemming over het ontwerp-besluit bereikt. Zij wijzen de voorgestelde maatregelen van de hand met het oog op de achterstand in beloning van het overheidspersoneel in algemene zin ten opzichte van werknemers in het particuliere bedrijfsleven. Mijnerzijds heb ik daartegen aangevoerd dat zich ook bij gunstiger beloningsverhoudingen met het bedrijfsleven nog knelpunten in de hierbedoelde zin zouden voordoen, zodat ook dan de voorgestelde maatregelen noodzakelijk zouden zijn. In weerwil van het standpunt van de centrales van overheidspersoneel ben ik – gegeven ook de ernst van de knelpunten die zich in sommige sectoren van de rijksdienst voordoen – derhalve van mening dat het aanbeveling verdient het ontwerp-besluit tot stand te doen komen.

De financiering van de maatregelen geschiedt primair uit de bestaande personeelsbegrotingen van de ministeries. Het kabinet heeft besloten om uit de zogenaamde herstructureringsmiddelen aanvullend ruim f 19 miljoen aan de ministeries ter beschikking te stellen. Daarnaast is ruim f 20 miljoen ter beschikking gesteld voor soortgelijke maatregelen aan de lagere overheden en de bijzondere groepen van overheidspersoneel.

2. Deregulering

Tot nu toe kon slechts op arbeidsmarktknelpunten worden ingespeeld met behulp van de toelage ex artikel 19 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (BBRA 1984). Aangezien dit artikel het karakter draagt van een restbepaling, is omwille van de noodzakelijk geachte coördinatie een zware toekenningsprocedure voorgeschreven. Deze procedure, die is vastgelegd in artikel 25, tweede lid van het BBRA 1984, houdt in dat iedere toelage individueel tot stand moet worden gebracht bij koninklijk besluit op voordracht van de minister van het desbetreffende ministerie, de minister-president en de Minister van Binnenlandse Zaken. Met behulp van de wijzigingen in het BBRA 1984 en het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) in dit besluit wordt een belangrijke vereenvoudiging van de toekenningsprocedure gerealiseerd. Voor de met name voor individuele arbeidsmarktknelpunten bedoelde toelage van het nieuwe artikel 18b BBRA 1984 en ook voor de uitkering van artikel 22a van het BBRA 1984 geldt dat de toekenning geschiedt door de minister van het desbetreffende ministerie. Voor de toepassing voor categorale arbeidsmarktknelpunten van zowel de toelage als de uitkering geldt dat de toekenning door de minister van het desbetreffende ministerie eerst geschiedt, nadat de ministerraad besloten heeft de

desbetreffende categorie in aanmerking te brengen voor de beloningsmaatregelen en de minister van Binnenlandse Zaken dit bij circulaire heeft meegedeeld. De individuele ambtenaar kan aan een dergelijk besluit geen aanspraken ontlenen: het bevoegde gezag is vrij in de beslissing aan welke ambtenaren binnen een categorie als hier bedoeld een beloning om redenen van werving of behoud wordt toegekend.

De voorlegging van een voorstel tot toepassing van de beloningsmaatregelen voor categorale arbeidsmarktnelpunten vindt plaats op grond van de noodzaak (uit een oogpunt van personeelsbeleid en uit een oogpunt van kostenbeheersing) tot interdepartementale afstemming bij het treffen van dergelijke uitzonderlijke beloningsmaatregelen voor groepen van personeel. Voor de restbepaling op het gebied van de toelagen (artikel 19 BBRA 1984) blijft de tot nu toe geldende procedure van artikel 25, lid 2 BBRA 1984 van kracht. Deze procedure wordt – zoals boven reeds is gezegd – noodzakelijk geacht uit een oogpunt van coördinatie van het bezoldigingsbeleid in verband met het restkarakter van artikel 19 BBRA 1984.

3. Artikelsgewijs

3.1. Artikel I, onderdelen A, B, C, D, F en G

Tot op heden bestond voor de oplossing van problemen met het behoud of de werving van schaars personeel slechts de toelage ex artikel 19 BBRA 1984. Aangezien dit artikel het karakter heeft van een restbepaling geldt ten behoeve van de noodzakelijke coördinatie van de toepassing een zware toekenningsprocedure (artikel 25, tweede lid BBRA 1984), die een adequaat reageren op de voornoemde problemen belemmert. Ten einde een meer adequate toepassing van dit beloningsinstrument mogelijk te maken wordt voorgesteld een nieuw artikel 18b specifiek voor wervings- en behoudtoelagen in het BBRA 1984 op te nemen (artikel I, onderdeel B); daarnaast wordt artikel 19 als restbepaling gehandhaafd (artikel I, onderdeel C). Voorts wordt voorgesteld de bevoegdheid tot toekenning van toelagen krachtens het nieuwe artikel 18b te leggen bij de minister van het desbetreffende ministerie (artikel I, onderdeel F). Voor artikel 19 blijft de procedure van artikel 25, tweede lid, BBRA 1984 van kracht.

Het is van belang op te merken dat de toelage in beginsel een tijdelijk karakter heeft, gelet op de veranderingen die zich voordoen op de arbeidsmarkt. Bij veranderde omstandigheden bestaat derhalve de mogelijkheid de toelage geheel of gedeeltelijk in te trekken op grond van artikel 20 BBRA 1984 (artikel I, onderdeel D). Aangezien de toelage deel uitmaakt van de bezoldiging in de zin van het BBRA 1984 (artikel 2f), maakt hij tevens deel uit van de voor de ambtenaar geldende pensioengrondslag.

De onderdelen A en G van artikel I regelen de berekening van de toelage over een deel van de maand, respectievelijk de bevoegdheid tot intrekken van de toelage.

3.2. Artikel I, onderdeel E en F en artikel II

Artikel I, onderdelen E en F, vormt de grondslag voor de mogelijkheid voor de minister van het desbetreffende ministerie om aan de ambtenaar een uitkering in het vooruitzicht te stellen, wanneer aan deze ambtenaar de voorwaarde is gesteld een bepaalde termijn zijn functie uit te oefenen. Gelet op het geheel eigen karakter van deze beloningsmaatregel ligt onderbrenging van de desbetreffende bepaling in een van de bestaande hoofdstukken van het BBRA 1984 niet in de rede. Derhalve wordt voorgesteld hiervoor een nieuw Hoofdstuk IV A in het BBRA 1984 op te nemen. Indien de ambtenaar de dienst verlaat door ontslag voor het verstrijken van die termijn, zal – behoudens het in het tweede lid bepaalde – geen (gedeeltelijke) uitbetaling van de premie moeten plaatsvinden.

Daarmee zou namelijk de effectiviteit van een dergelijke maatregel (binding aan de dienst) worden ondermijnd. Wel kan in sommige gevallen op voorhand een tussentijdse toekenning van een deel van de voor de totale termijn geldende premie worden vastgesteld. Dit kan met name in de rede liggen, wanneer sprake is van een lange totale termijn. In alle gevallen dient de ambtenaar schriftelijk in kennis te worden gesteld van de aan hem gestelde voorwaarde in de hier bedoelde zin en van de in het vooruitzicht gestelde premie. Artikel II leidt tot een wijziging van artikel 12a van het ARAR in die zin.

Het ligt voor de hand de in het derde lid van artikel I, onderdeel E, genoemde gedeeltelijke uitbetaling in het algemeen naar evenredigheid te laten plaatsvinden.

De premie maakt gezien het geheel incidentele karakter ervan geen deel uit van de voor de ambtenaar geldende pensioengrondslag.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk